

Grupa od pedesetak studenata sa Prirodno-matematičkog fakulteta i Fakulteta tehničkih nauka Univerziteta u Novom Sadu, u okviru projekta „Gateway to Cern“, od 7.do 12. novembra 2012. godine boravila je na studijskom putovanju u CERN-u. Utiske sa ovog putovanja i poseti najvećem evropskom istraživačkom centru studenti su podelili sa svojim kolegama, profesorima i svim zainteresovanim održavši Tribinu, 29. novembra u Amfiteatru „Mihajlo Pupin“ na PMF-u.

Projekat je finansirao Centar za promociju nauke, ali su sredstva obezbeđena i od strane PMF-a, konkretno Departmana za fiziku i FTN-a Univerziteta u Novom Sadu. Prisutne je ispred Centra za promociju nauke pozdravila direktorka Centra Aleksandra Drecun, koja je podvukla da energija dolazi upravo sa ovakvih mesta i od studenata, i da je sve veći krug ljudi sa znanjem i idejama koje se ne zadržavaju za sebe nego se šire dalje, jer se znanje jedino umnožava deljenjem; da je upravo otvoren 6. Festival nauke u Beogradu, sličan onome koji se svake godine dešava na Kampusu Novosadskog univerziteta i da se nauka na taj način približila realnom životu; da je ove godine podržano 88 različitih projekata, od kojih 1/3 čine projekti sa Novosadskog univerziteta, zahvaljujući sredstvima iz budžeta i da se u toku ove godine na 88 mesta, 88 puta desila razmena ovako pozitivne energije.

Zatim se, pre svega studentima, obatio rektor Univerziteta u Novom Sadu prof. dr Miroslav Vesković evocirajući uspomene, na 1981. godinu kada je diplomirao fiziku, upravo na PMF-u, i kada je trebalo da prođe još osam godina od prvog boravaka u CERN-u, da bi kao naučnik napravio prve eksperimentalne korake, a da je ova generacija studenata imala sreće da u vreme kada im je diplomski na vidiku dožive CERN i da budu ambasadori našeg Univerziteta i naše zemlje na mestu gde se dešava vrhunaska nauka. Zahvalio se Centru za promociju nauke jer je obezbedio veliki deo sredstava i posebno Jovanki Nikolov koja u CERN-u priprema doktorsku disertaciju i svim ostalima koji su pomogli da proces u celosti funkcioniše prema unapred dogovorenom planu i izrazio žaljenje što nije mogao da bude sa njima na ovom putovanju i dodao:

-Zajednička politika Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije i Pokrajinskog sekretarijata za nauku i tehnološki razvoj, Novosadskog univerziteta i fakulteta će biti da pokušamo da napravimo određene pomake. Sa jedne strane nastavićemo da razvijamo istraživanja na kojima smo i do sada radili, da saradujemo sa raznim institucijama, uključujući i CERN. Međutim, od pre nekoliko nedelja, kada smo u poseti imali generalnog direktora CERN-a, Rolf-Diter Hojerai dvadesetak njegovih neposrdnih saradnika, dogovoreno je da Srbija napravi jedan mali pomak u pravcu izgradnje odgovarajućih detekcionih sistema i razvoja detekcionih sistema i širenja znanja u toj oblasti. U narednom periodu će se sa rukovodstvom CERN-a postići dogovor da tokom sledeće godine, ili ubrzo posle toga, Novi Sad i naša zemlja,

budu organizatori škole detekcionih sistema, koja će biti posvećena pre svega vama, ali isto tako i vašim kolegama iz regiona, pa i iz celog sveta, koji će doći u Novi Sad da zajedno sa vama uče i pričaju šta znači izgrađivati nove detekcione sisteme. I to je još jedan trenutak da fizičari i inženjeri, sednu zajedno i razmišljaju o tome kako treba da izgleda budućnost nauke i tehnološkog napretka - rekao je dr Miroslav Vesković.

A onda su na red došli studenti, njih petnaestak, koji su bili spremni da slikom i rečju pokažu šta su videli, naučili, da svim prisutnima približe i prenesu svoje impresije boravka u CERN-u. A njih je bilo na pretek. Studentima su bila organizovana svakodnevna predavanja, obilasci i susreti, a imali su i slobodnog vremena. Tribina je bila koncipirana tako što su prisutni čuli nešto o samom CERN-u: tumačenje skraćenice CERN-Evropske organizacije za nuklearno istraživanje (European Organization for Nuclear Research) nastala od francuskog Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire, u značenju Evropskog saveta za nuklearna istraživanja; kratak istorijski pregled razvoja ovog naučnog centra, preko toga kako izgleda veliki sudarač hadrona (LHC), akcelerator na kome je dokazano postojanje Higsovog bozona, do praktične upotrebe nauke koja je proizašla iz CERN-a (Touch Screen, kompjuterski miš, World Wide Web i dr), prisutnosti srpskih naučnika i mogućnosti odlaska mladih generacija, do toga kolike su zarade, a koliki troškovi života u Švajcarskoj, Ženevi konkretno.

Tribina je počela sa vrlo ozbiljnim temama, a završena je spontanom diskusijom o realnim, a sve u pravcu razbijanja predrasuda o CERN-u. Studenti su nam objasnili da nije tajna da tajni nema, da je sve dostupno, da su mogli svakoga da pitaju i da su svi bili spremni i ljubazni da im daju odgovor na pitanja, da se mnogo radi, ali da se može desiti da u restoranu Centra sedite sa tri nobelovca.

Među zemljama osnivačima CERN-a, 1954. godine nalazila se i Jugoslavija, a svoj potpis je stavio jedan od najznačajnijih srpskih fizičara Pavle Savić. Godine 1961. Jugoslavija je napustila tu organizaciju da bi ove, 2012. godine Srbija postala njen član, a studenti su pokušali da objasne šta za Srbiju znači članstvo u najvećem evropskom istraživačkom centru koji danas ima 20 članica, oko 2.400 zaposlenih, od kojih samo 70 fizičara, i oko 10.000 gostujućih naučnika sa više od 600 univerziteta širom sveta.

Utisaka je bilo mnogo, pitanja dosta, a ovo je samo prva u nizu od četiri planirane Tribine, o kojima detaljnije informacije možete pronaći na sajtu www.pmf.uns.ac.rs.

[Više fotografija možete da pogledate ovde.](#)